

PREZENTACJA PIERWSZYCH WYNIKÓW II EDYCJI BADANIA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ

GUS, 20 listopada 2015 r., godz. 10:00

Anna Bieñkuńska
Piotr Łysoń
Karol Sobestjański
Departament Badań Społecznych
i Warunków Życia

Badanie spójności społecznej

- ➔ **Nowatorski charakter badania** - możliwość integracji danych indywidualnych dotyczących wszystkich najważniejszych aspektów szeroko rozumianej jakości życia (w tym: poziomu życia, ubóstwa, wykluczenia społecznego, kapitału społecznego oraz subiektywnego dobrobytu).
- ➔ **Dane użyteczne w kontekście polityki społecznej** (m.in. przy przygotowywaniu dokumentów strategicznych i raportów dotyczących ochrony socjalnej i integracji społecznej).
- ➔ **Możliwość monitorowania zmian rozwoju społecznego** z uwzględnieniem zróżnicowania terytorialnego.

Badanie spójności społecznej jako podstawa wieloaspektowych analiz jakości życia

2011r.

I edycja Badania spójności społecznej (nawiązanie do międzynarodowych inicjatyw, m.in.: *Wyjść poza PKB, Raportu Komisji Stiglitz'a Światowego Forum OECD dotyczącego Statystyki, Wiedzy i Polityki*)

2015r.

II edycja Badania spójności społecznej (rozszerzenie tematyki badania o dodatkowe elementy kapitału społecznego i subiektywnego dobrobytu)

Na jakie pytania odpowiemy podczas dzisiejszego briefingu?

- Co myślimy o swoim życiu?
- Czy optymistycznie patrzymy w przyszłość?
- Jakie wartości uważamy za najważniejsze?
- Jaki jest stopień przyzwolenia społecznego na niektóre zachowania?
- Czy mamy zaufanie do ludzi i instytucji publicznych?

oraz dodatkowo:

- Poziom zaspokojenia potrzeb dzieci - na co nie wystarcza pieniędzy?

Wartości i zaufanie społeczne w Polsce

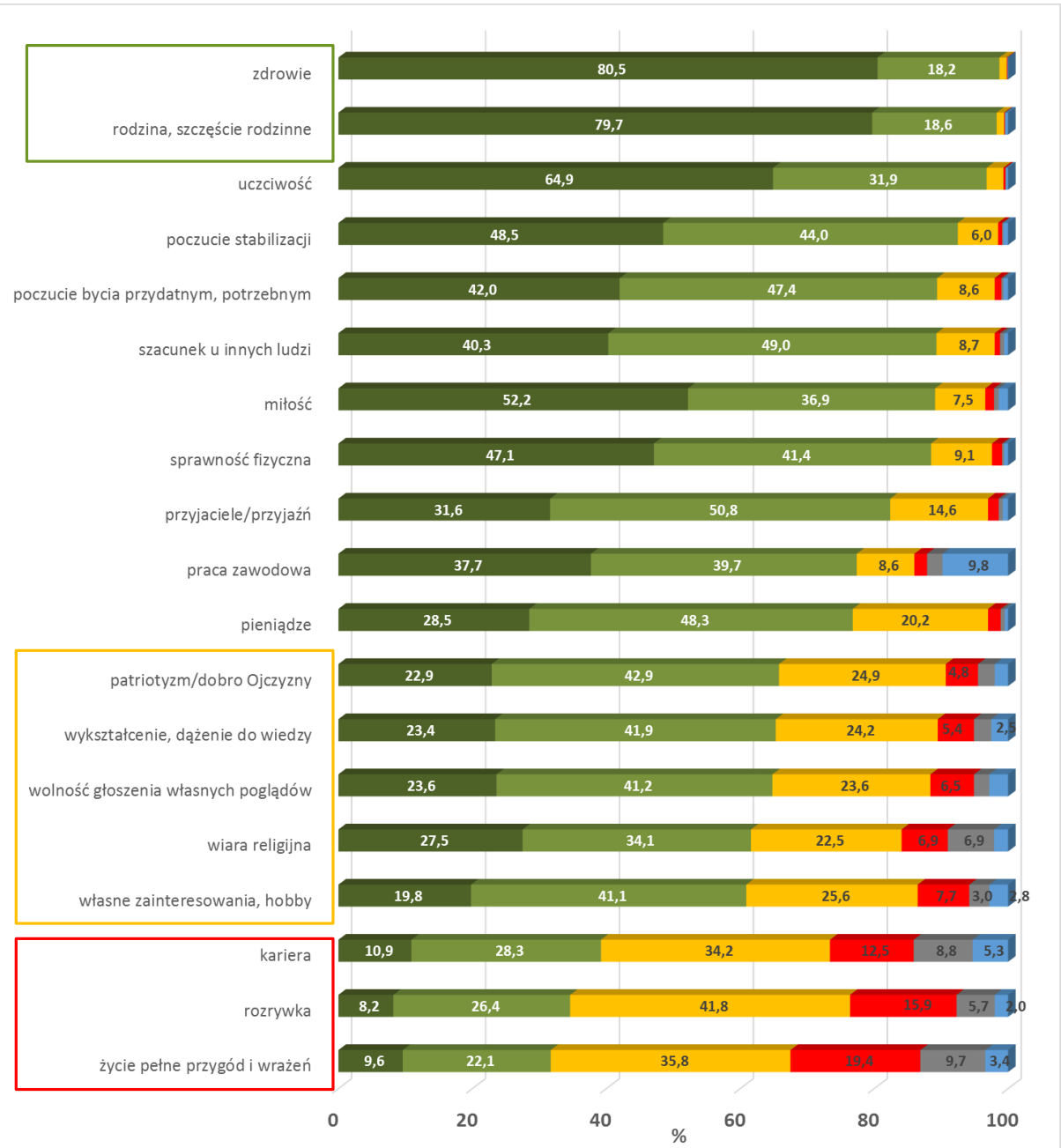
Jakie znaczenie
w naszym życiu mają różne
wartości i które z nich
uważamy za najważniejsze?

Znaczenie wartości w życiu

% osób w wieku 16 lat lub więcej

JAKIE ZNACZENIE W PANA/PANI ŻYCIU
MAJĄ NASTĘPUJĄCE WARTOŚCI:

- Bardzo duże
- Duże
- Średnie
- Małe
- Nie ma znaczenia
- Nie mam zdania

Najważniejsze wartości w życiu

WARTOŚCI NAJCZĘŚCIEJ WSKAZYWANE W ODPOWIEDZI NA PYTANIE O TRZY NAJWAŻNIEJSZE WARTOŚCI

Wartości:	Wartość wskazana jako najważniejsza	Wartość wskazana jako jedna z trzech najważniejszych
zdrowie	65,9%	89,1%
rodzina, szczęście rodzinne	23,1%	81,1%
miłość	3,0%	19,8%
uczciwość	0,9%	17,8%
pieniądze	1,2%	16,9%
poczucie stabilizacji	1,0%	16,1%
praca zawodowa	1,3%	15,4%
wiara religijna	0,9%	8,9%
sprawność fizyczna	0,3%	6,4%
przyjaciele/przyjaźń	0,3%	5,7%

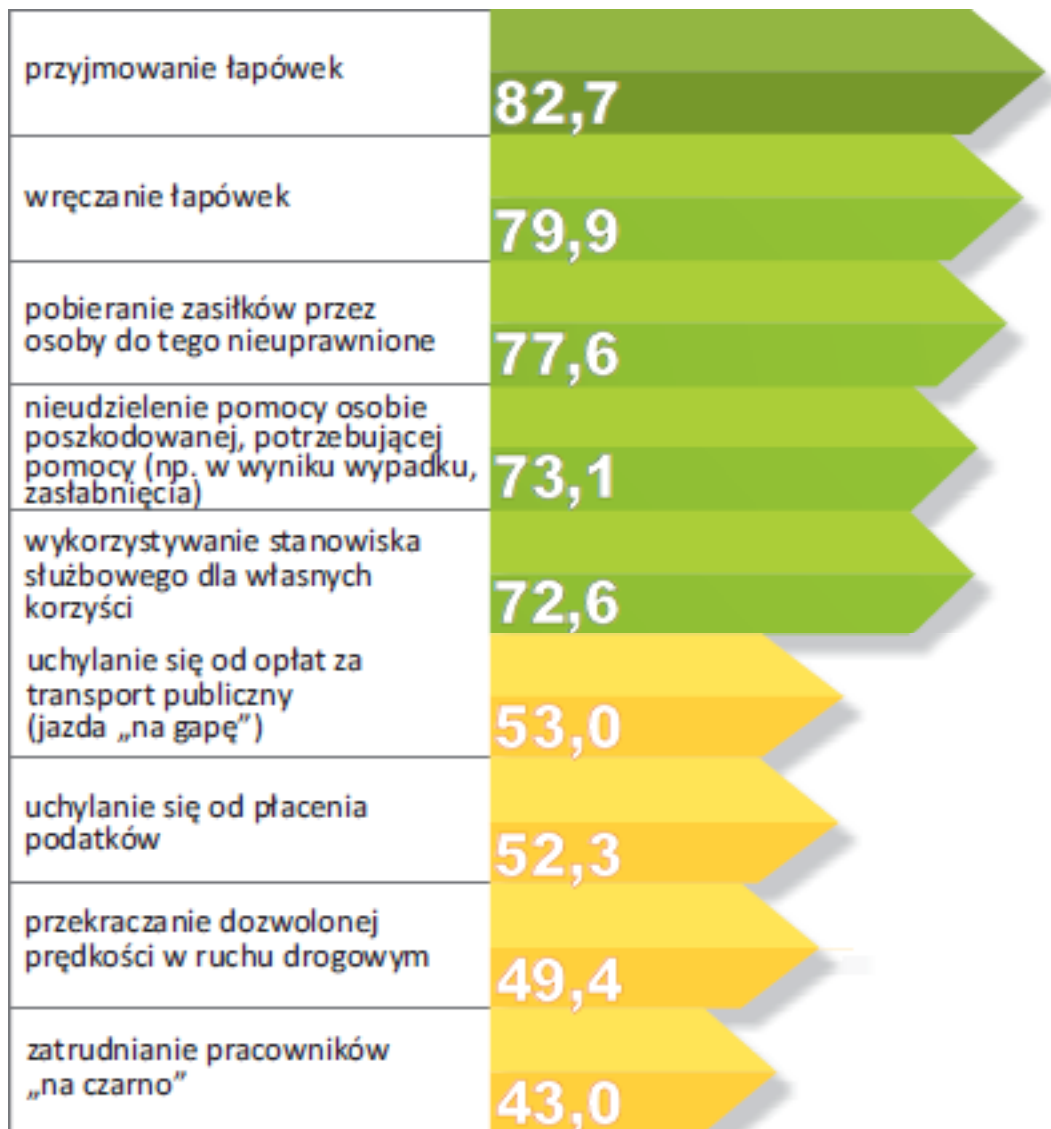
Najważniejsze wartości w życiu wg mieszkańców Polski

Jaki jest stopień
społecznego przyzwolenia
na niektóre zachowania?

Ocena różnych zachowań

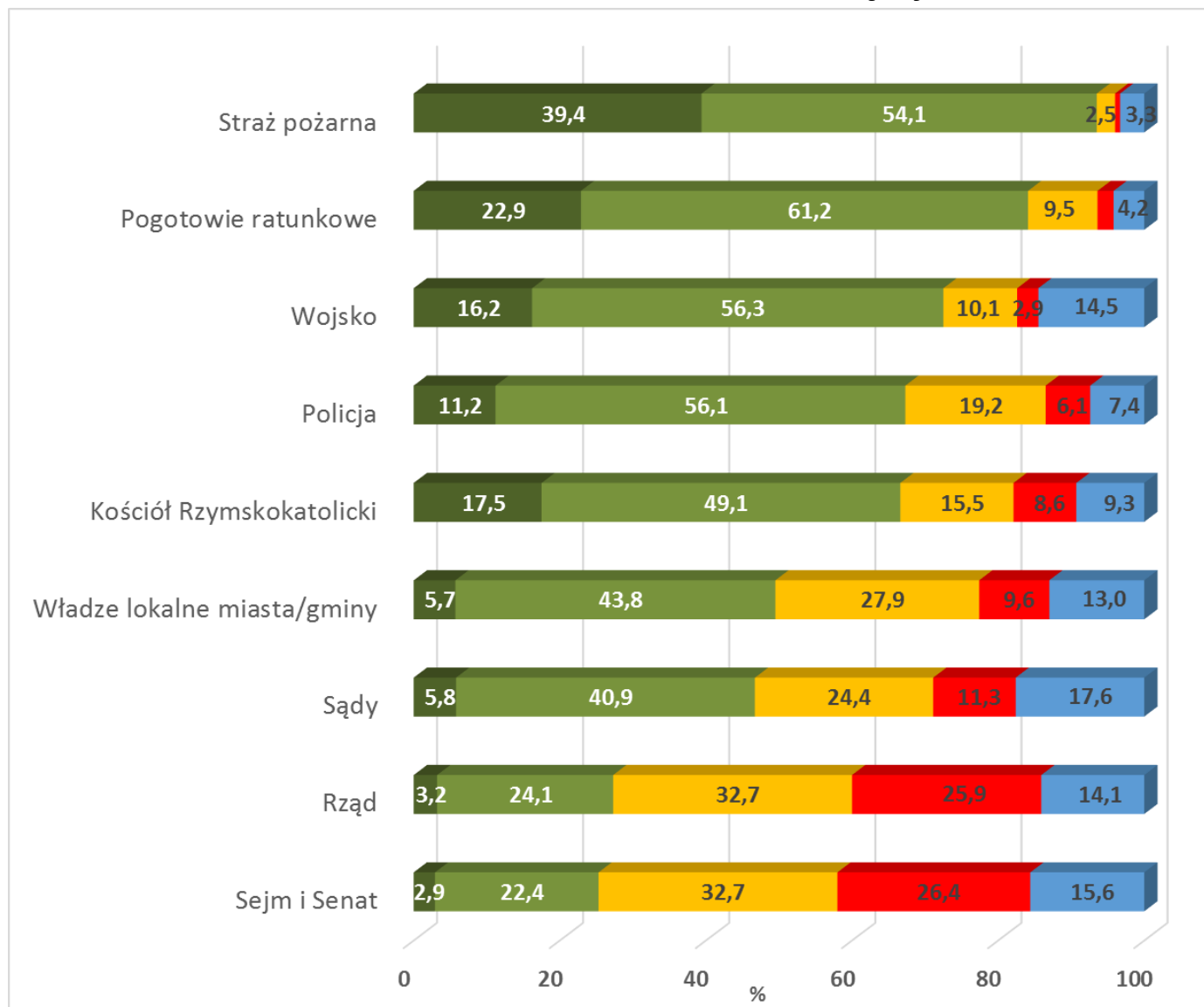
% osób w wieku 16 lat lub więcej oceniających, że dane zachowanie nigdy nie może zostać usprawiedliwione

Czy ufamy instytucjom
życia publicznego?

Zaufanie do instytucji

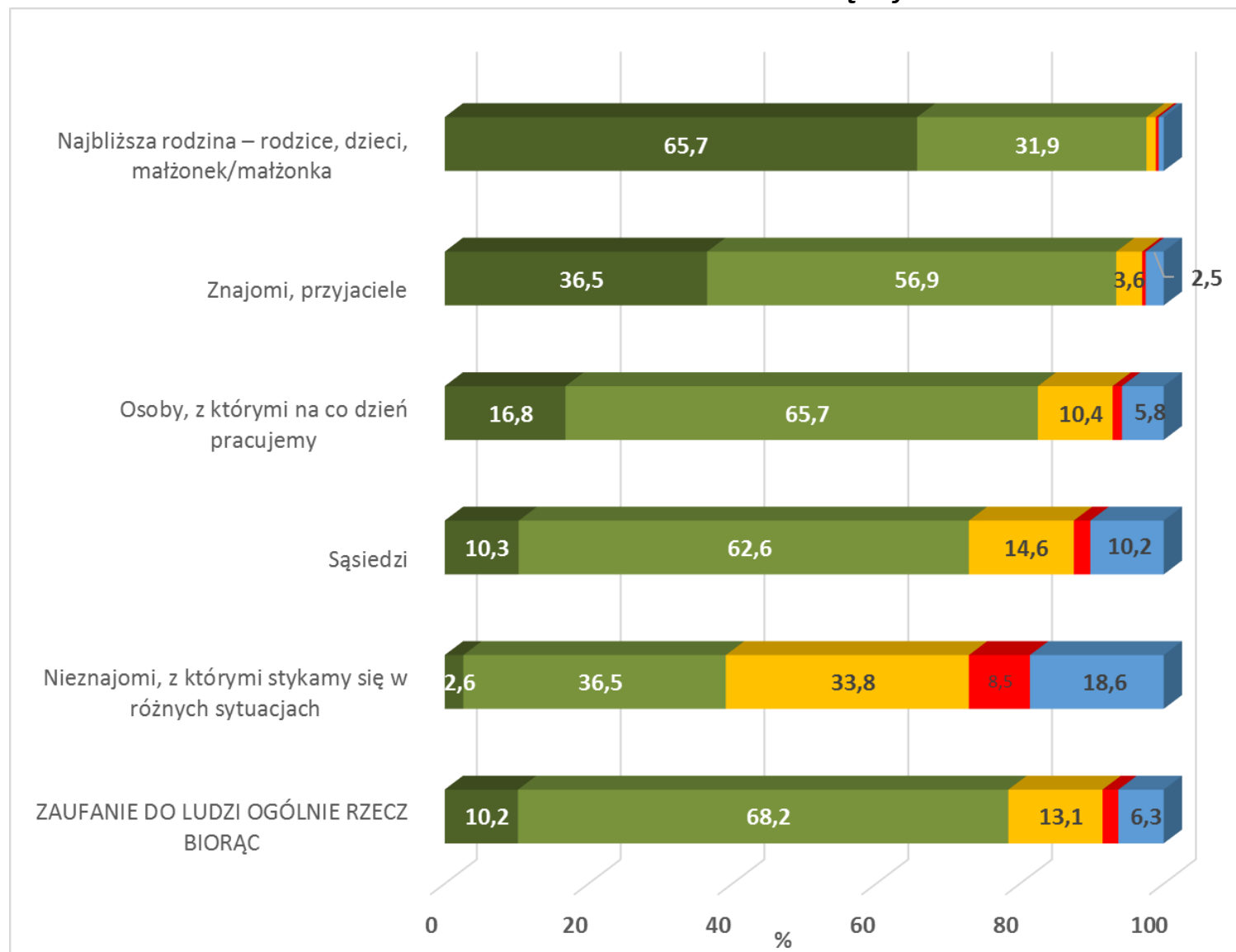
% osób w wieku 16 lat lub więcej

Czy mamy zaufanie do
innych ludzi?

Zaufanie do innych ludzi

% osób w wieku 16 lat lub więcej

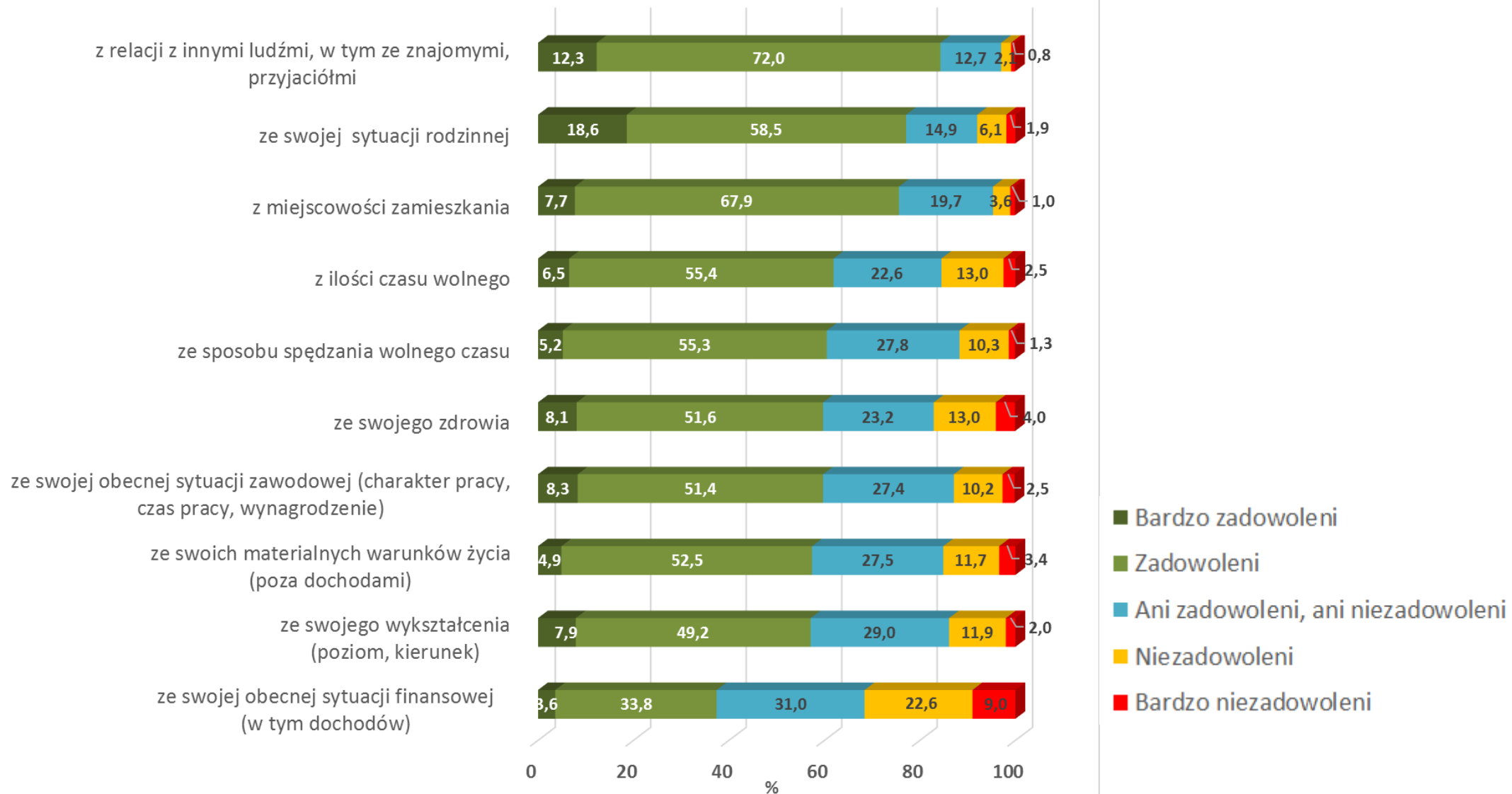
Subiektywny dobrobyt w Polsce

Z których aspektów
życia jesteście
najbardziej zadowoleni?

Zadowolenie z różnych aspektów życia i z życia ogólnie rzecz biorąc w Polsce w 2015 r.

% osób w wieku 16 lat lub więcej

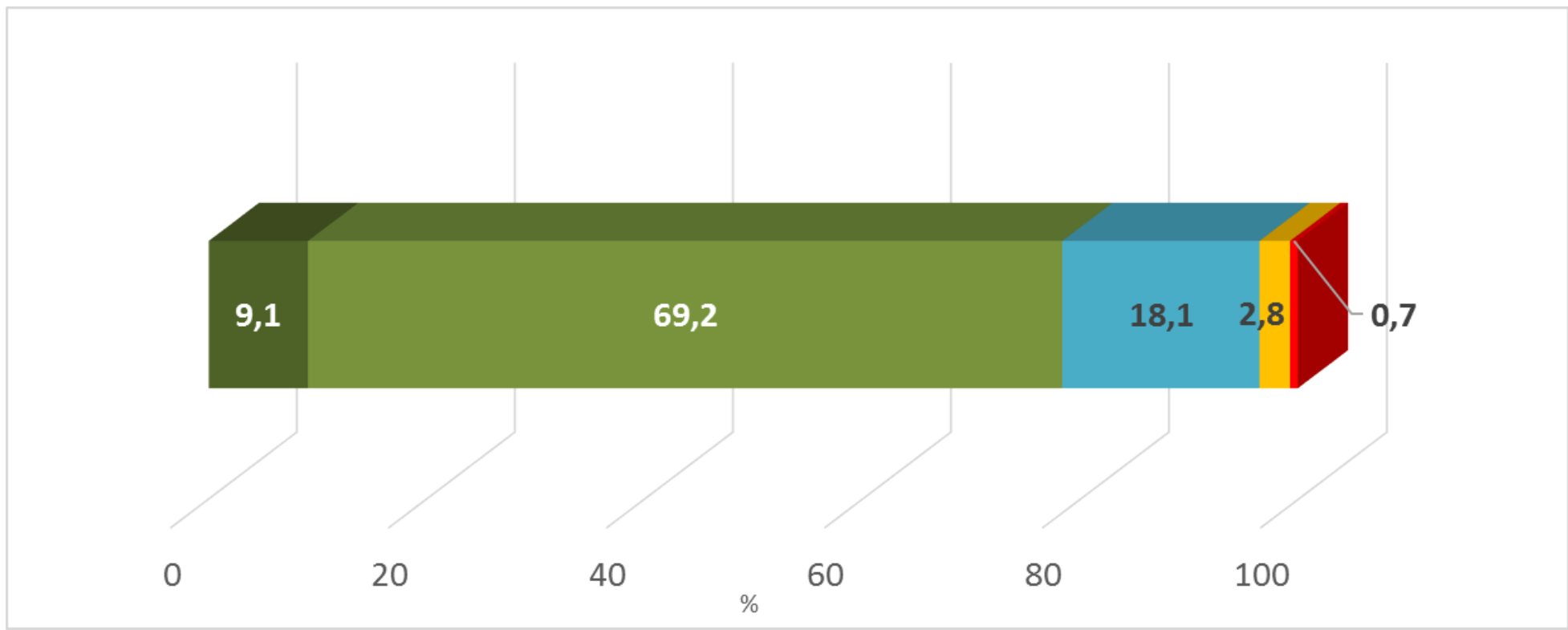
ZADOWOLENIE:

Czy jesteśmy zadowoleni ze
swojego życia ogólnie rzecz
biorąc?

Zadowolenie z życia ogólnie rzecz biorąc w Polsce w 2015 r.

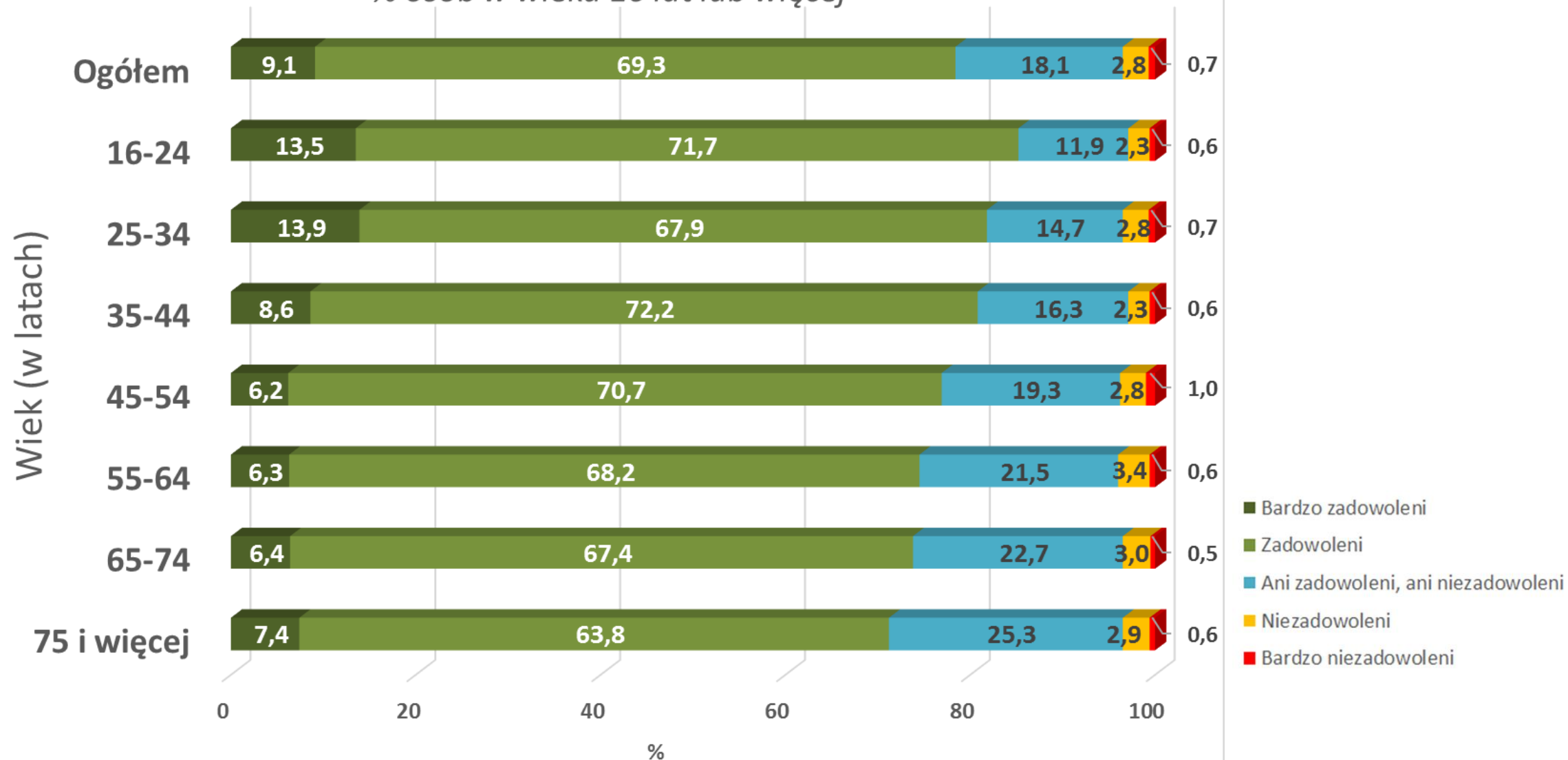
% osób w wieku 16 lat lub więcej

- Bardzo zadowoleni
- Zadowoleni
- Ani zadowoleni, ani niezadowoleni
- Niezadowoleni
- Bardzo niezadowoleni

Zadowolenie z życia ogólnie rzecz biorąc w Polsce w 2015 r. wg wieku

% osób w wieku 16 lat lub więcej

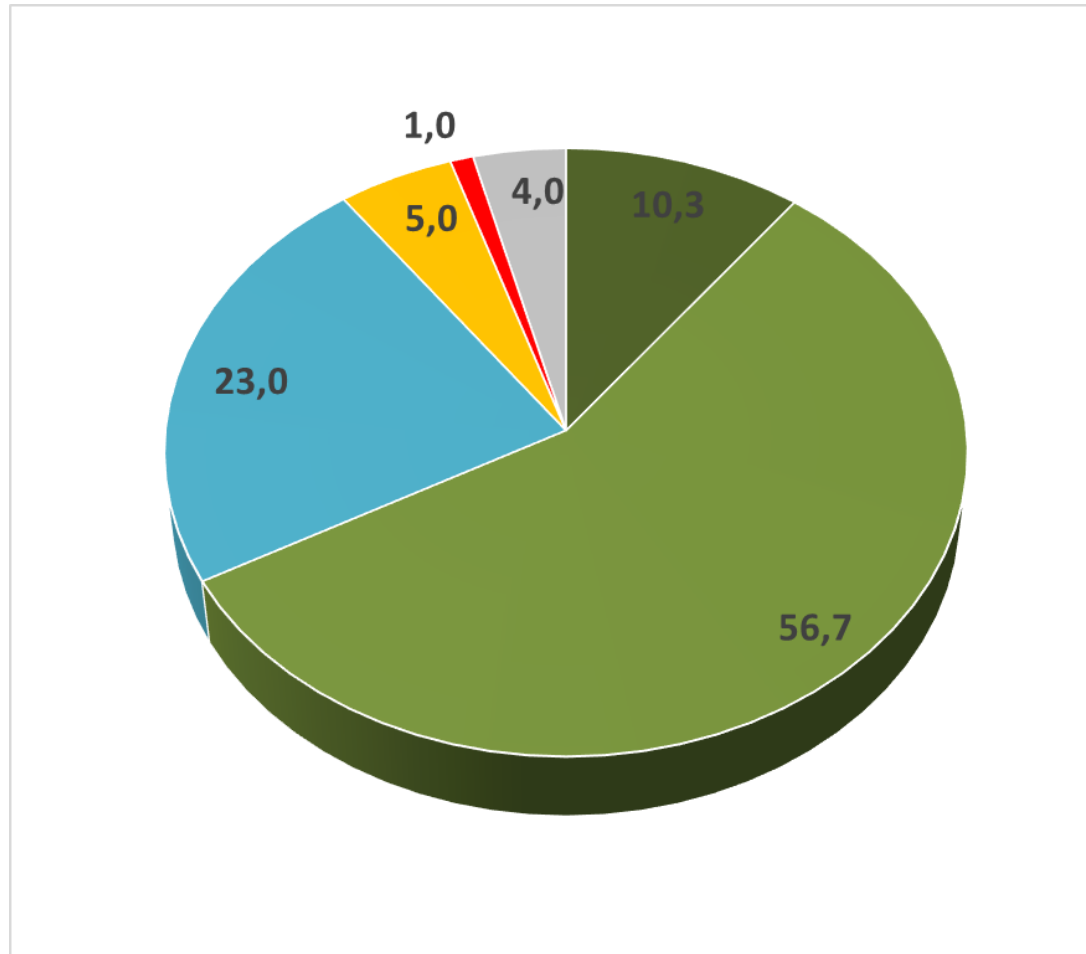

Czy widzimy sens w tym,
co robimy?

Poczucie sensu w życiu wśród mieszkańców Polski w 2015 r.

% osób w wieku 16 lat lub więcej

NA ILE ZGADZA, BĄDŹ NIE ZGADZA SIĘ PAN/I ZE STWIERDZENIEM: „PRZEWAŹNIE MYŚLĘ, ŻE TO CZYM SIĘ ZAJMUJĘ W ŻYCIU MA SENS”?

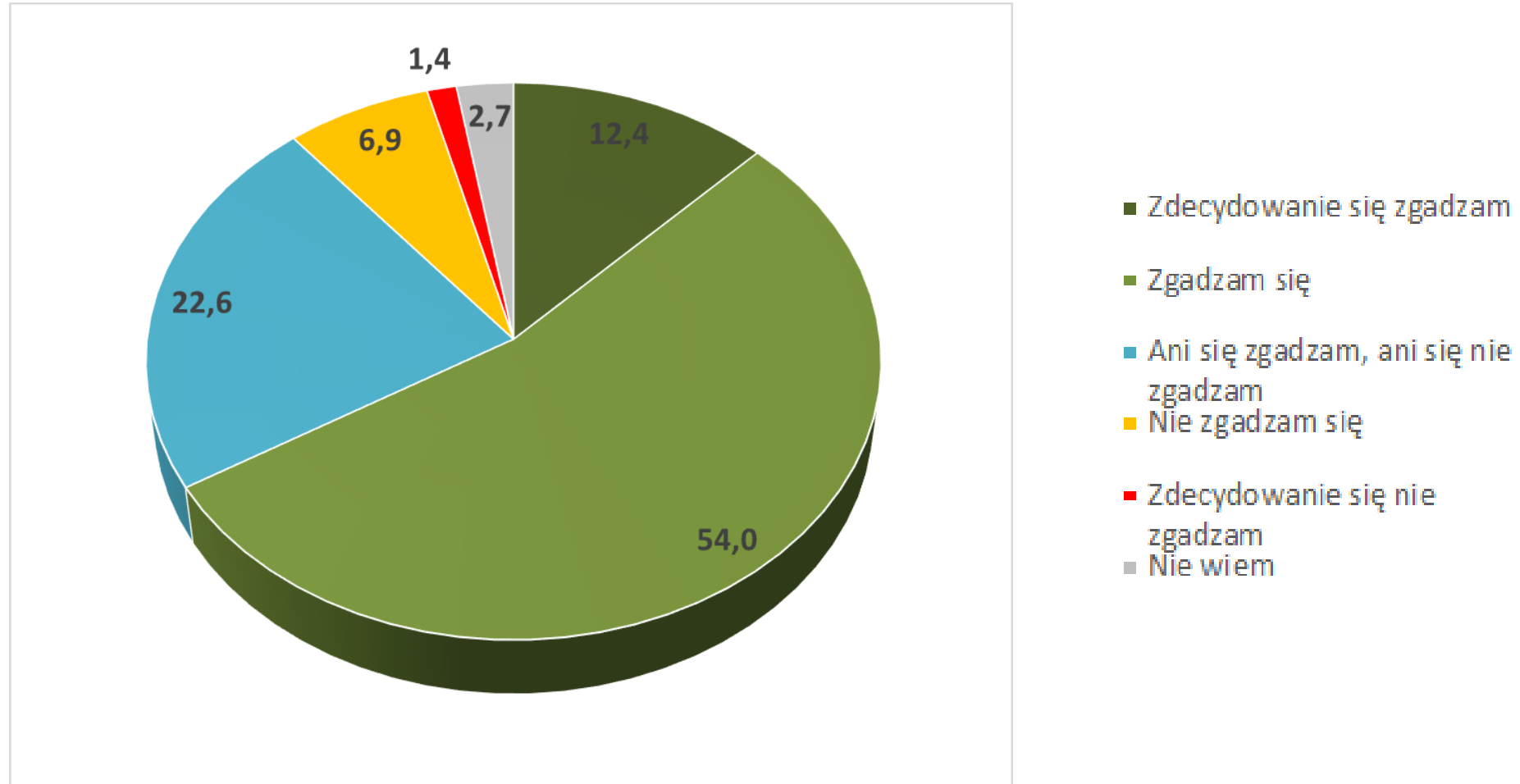
- Zdecydowanie się zgadzam
- Zgadza się
- Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam
- Nie zgadzam się
- Zdecydowanie się nie zgadzam
- Nie wiem

Czy optymistycznie
patrzymy w przyszłość?

Poczucie optymizmu wśród mieszkańców Polski w 2015 r.

% osób w wieku 16 lat lub więcej

NA ILE ZGADZA, BĄDŹ NIE ZGADZA SIĘ PAN/I ZE STWIERDZENIEM: „OPTYMISTYCZNIE PATRZĘ W PRZYSZŁOŚĆ”?

Jakie jest nasze
samopoczucie?

Jakie jest nasze samopoczucie?

ZŁOŻONY
WSKAŹNIK
DOBREGO
SAMOPOCZUCIA

50,2%

ZŁOŻONY
WSKAŹNIK
ZŁEGO
SAMOPOCZUCIA

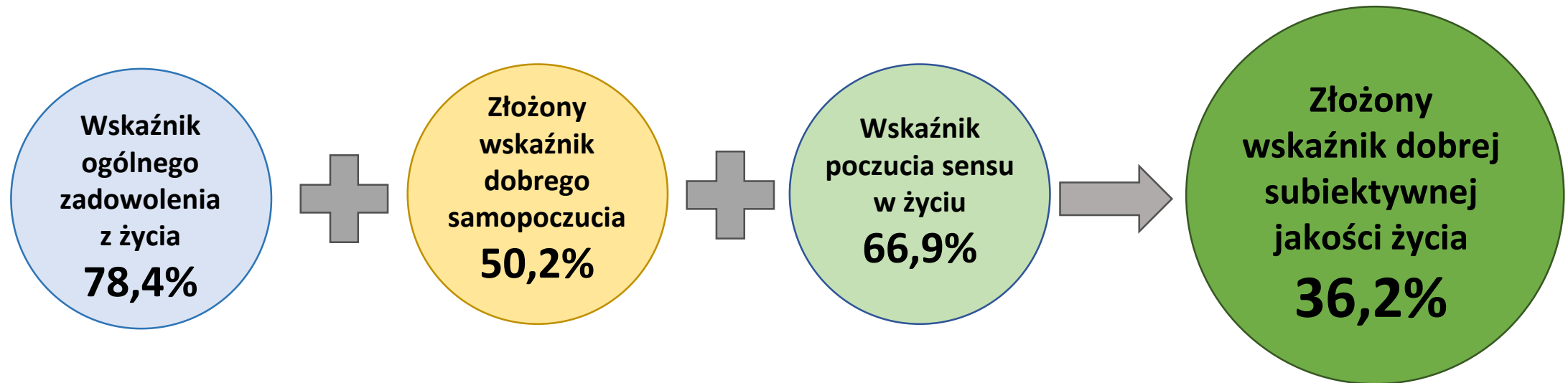
4,5%

Złożony wskaźnik dobrego samopoczucia jest to odsetek osób w wieku 16 lat lub więcej, które w ciągu miesiąca przed badaniem nigdy nie doświadczały symptomów złego samopoczucia oraz u których zaobserwowano przynajmniej 5 z 9 symptomów dobrego samopoczucia.

Złożony wskaźnik złego samopoczucia jest to odsetek osób w wieku 16 lat lub więcej, które w ciągu miesiąca przed badaniem doświadczały przynajmniej 6 z 9 symptomów złego samopoczucia.

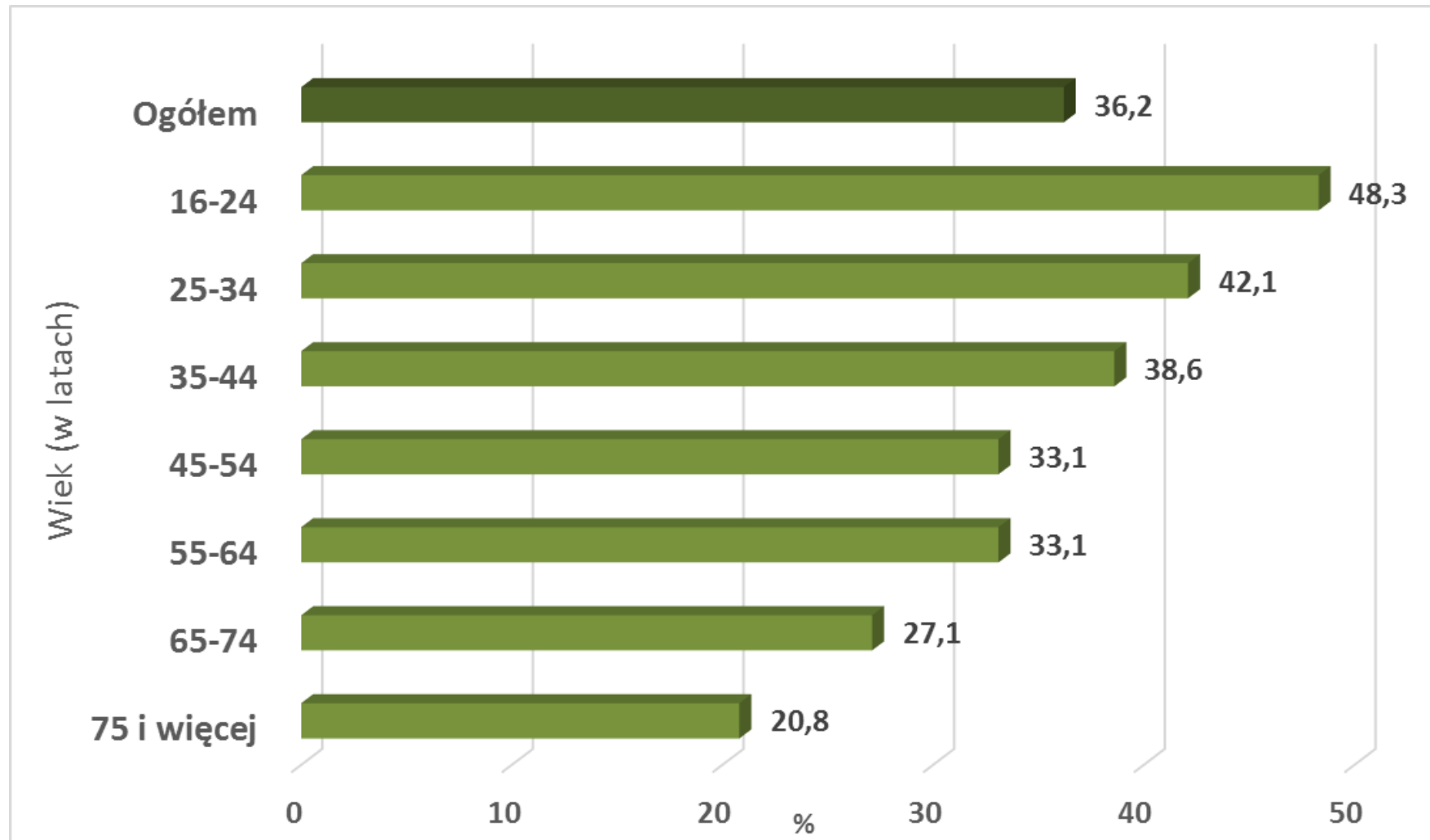
Jak wielu z nas można
uznać za osoby o dobrej
subiektywnej jakości życia?

Złożony wskaźnik dobrej subiektywnej jakości życia

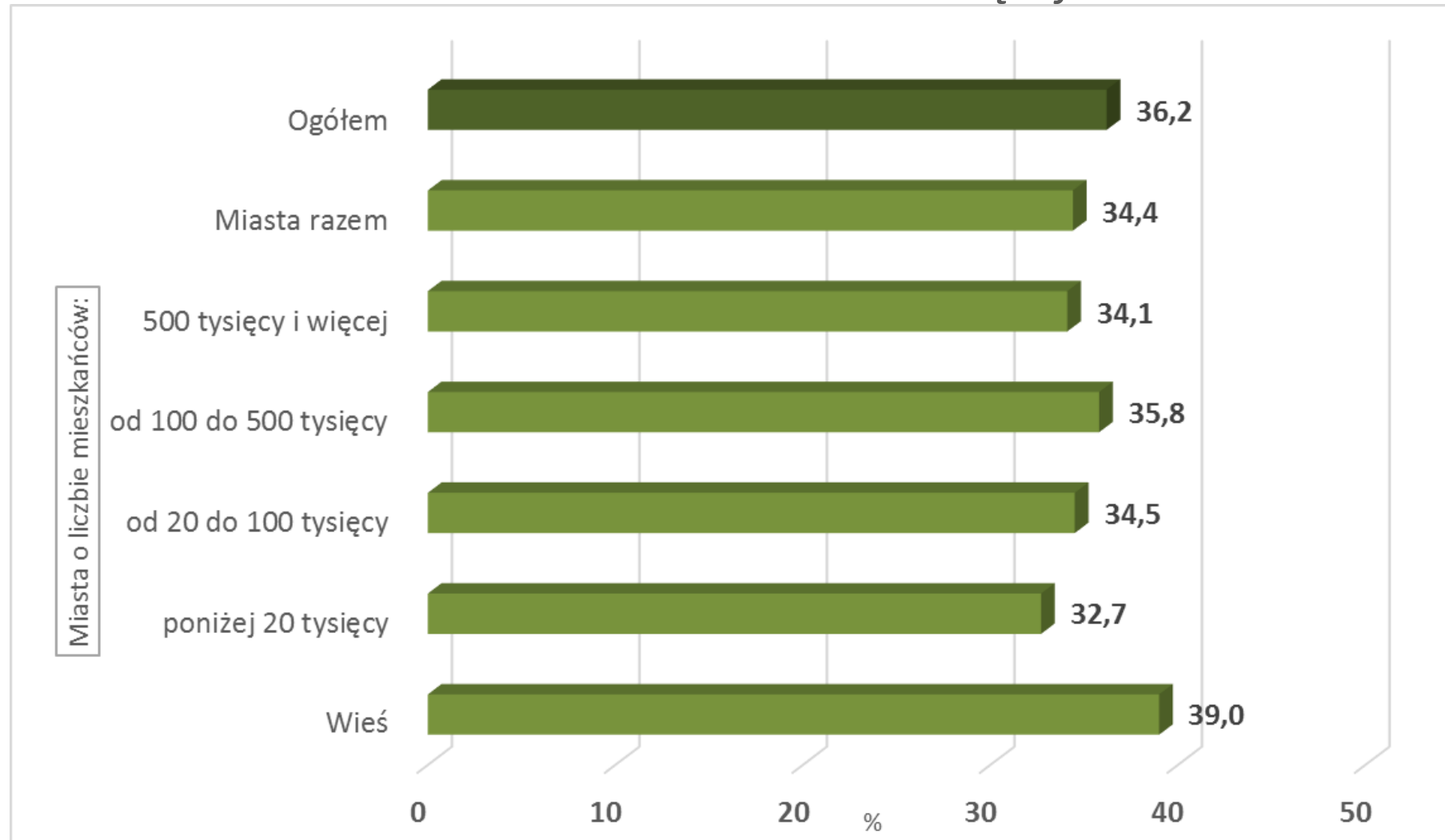
Złożony wskaźnik dobrej subiektywnej jakości życia w Polsce w 2015 r. wg wieku

% osób w wieku 16 lat lub więcej

Złożony wskaźnik dobrej subiektywnej jakości życia w Polsce w 2015 r. wg miejsca zamieszkania

% osób w wieku 16 lat lub więcej

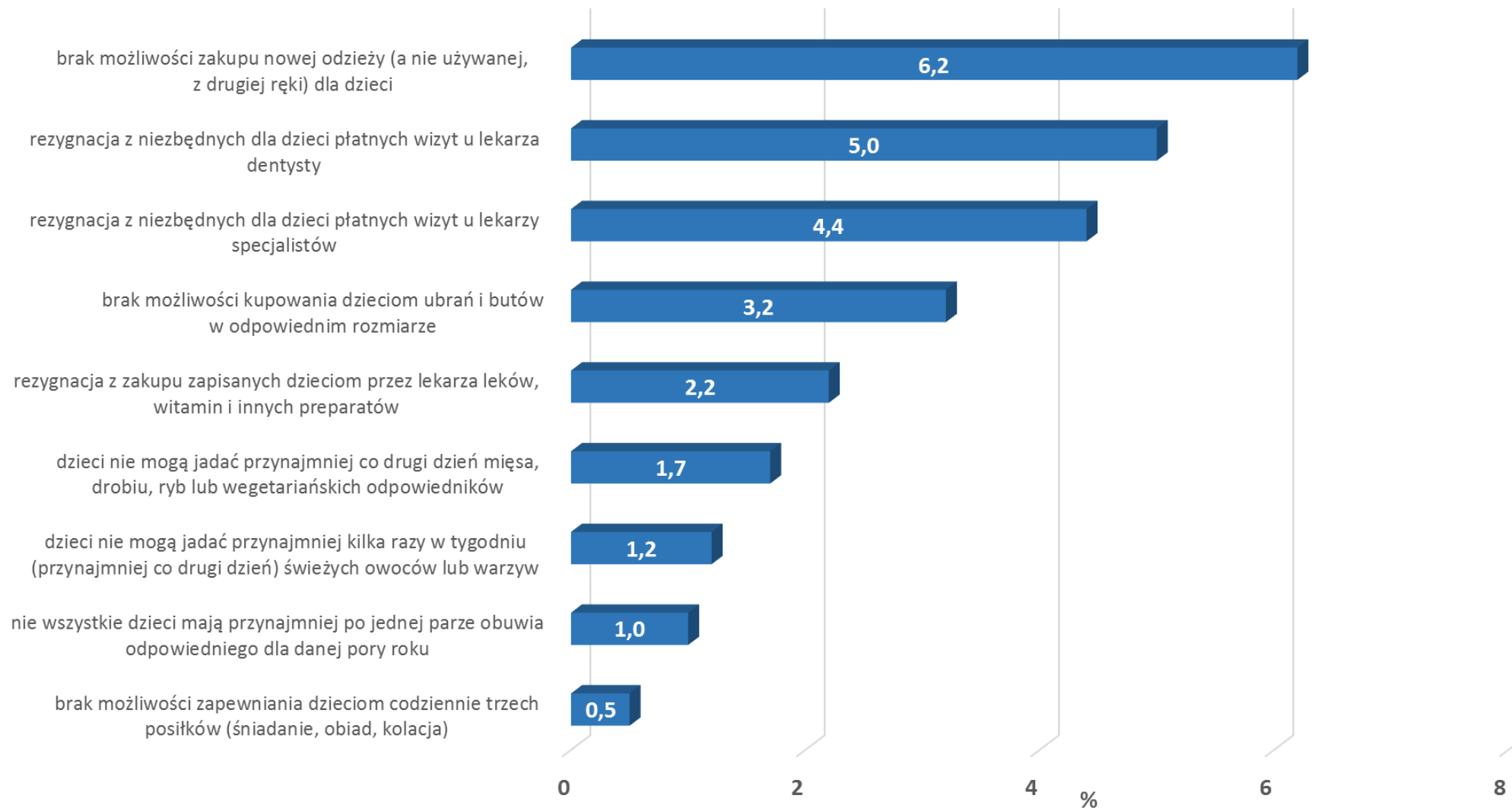

Poziom zaspokojenia potrzeb dzieci

NA CO NIE STARCZA PIENIĘDZY?

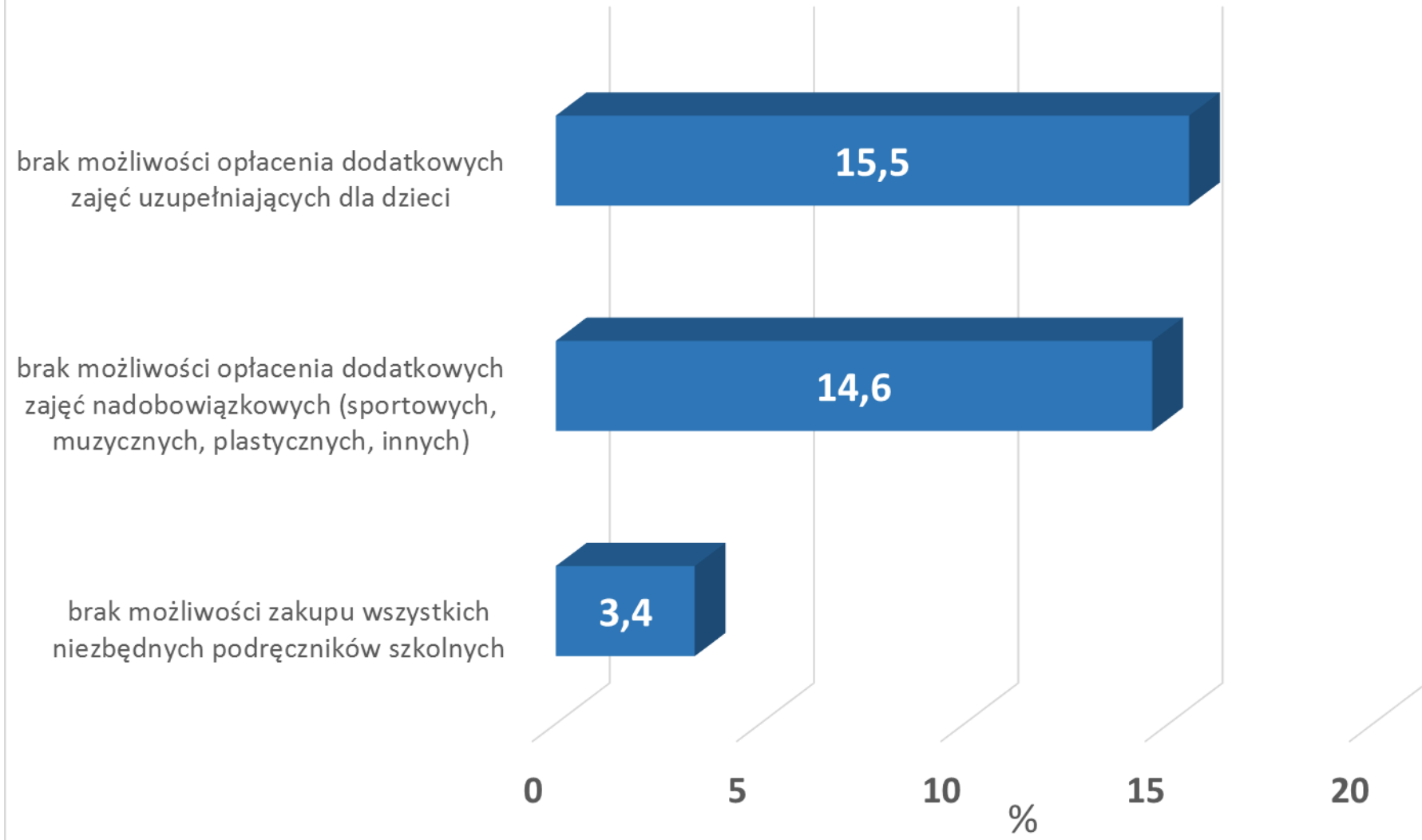
Brak możliwości zaspokojenia z powodów finansowych potrzeb dzieci związanych z codzienną egzystencją w 2015 r.

% osób w wieku 0-17 lat żyjących w gospodarstwach domowych doświadczających poszczególnych symptomów

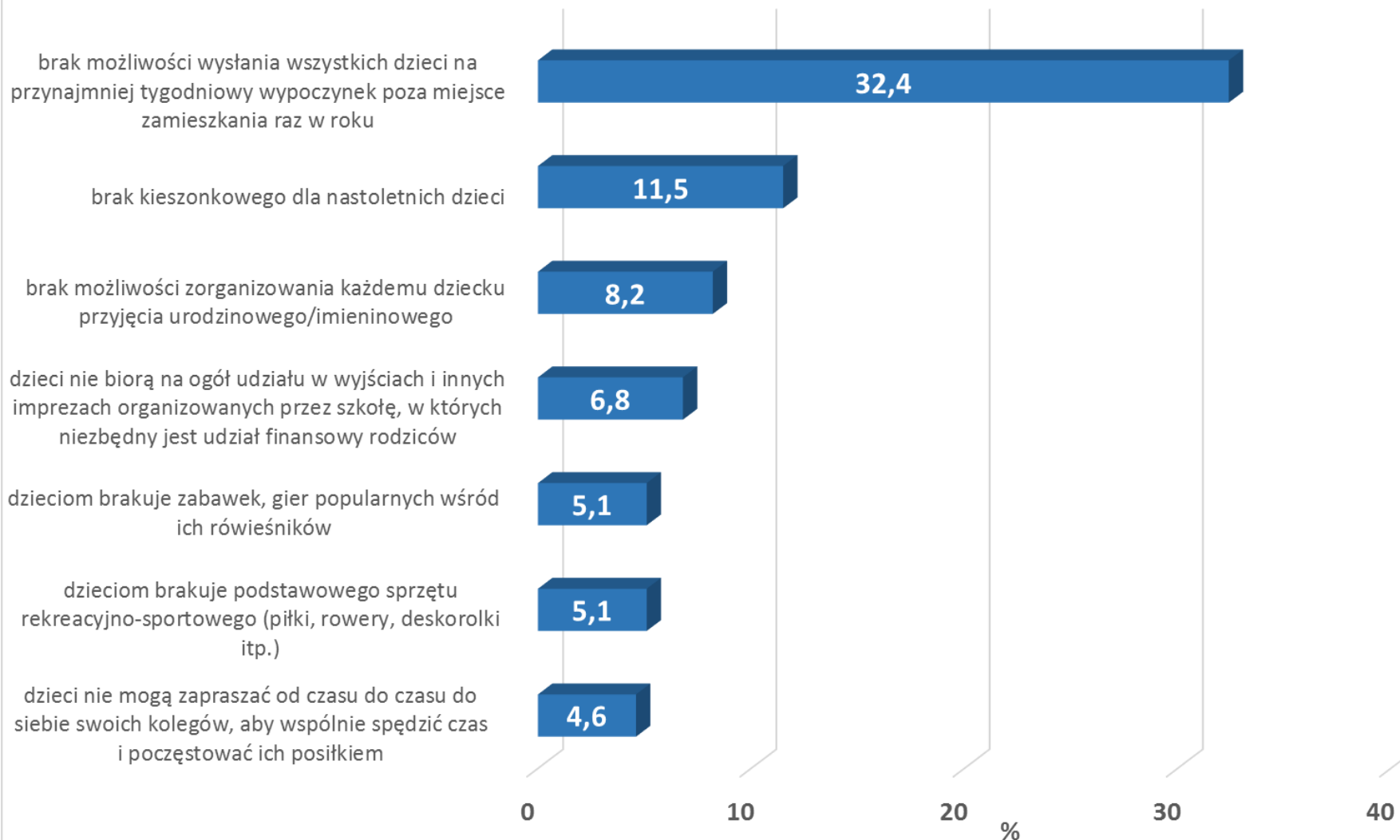
Brak możliwości zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dzieci z powodów finansowych w 2015 r.

% osób w wieku 0-17 lat żyjących w gospodarstwach domowych doświadczających poszczególnych symptomów

Brak możliwości zaspokojenia z powodów finansowych potrzeb dzieci związanych z czasem wolnym i życiem towarzyskim w 2015 r.

% osób w wieku 0-17 lat żyjących w gospodarstwach domowych doświadczających poszczególnych symptomów

Poziom zaspokojenia potrzeb dzieci

- ➔ Wyniki badania wskazują, iż **wraz ze wzrostem liczby dzieci w gospodarstwie domowym zwiększa się również ryzyko braku możliwości zaspokojenia potrzeb dzieci.**
- ➔ W szczególnie trudnej sytuacji są rodziny **z co najmniej 4 dzieci**
Brak możliwości opłacenia dodatkowych zajęć dla ok. 15% dzieci
- ➔ w Polsce oznacza, że mają one ograniczone możliwości dorównywania w procesie kształcenia swoim rówieśnikom - jest to **różnicowanie szans edukacyjnych ze względów finansowych.**

Podsumowanie

Wartości są bardzo ważnym, choć często nie docenianym składnikiem kapitału społecznego. Jego budowanie i wzmacnianie w Polsce jest bardzo istotnym wyzwaniem. Z Badania spójności społecznej z 2015 r. dowiadujemy się m.in., że:

Polacy najbardziej cenią (znaczenie duże lub bardzo duże dla niemal 100%) **„zdrowie”** i **„rodzinę”**, bardzo wysokim uznaniem cieszy się także **„uczciwość”** (95%).

Relatywnie mało na tle innych wartości jest zwolenników dużego lub bardzo dużego znaczenia: **„życia pełnego przygód”**, **„rozrywki”** oraz **„kariery”** (poniżej 40%).

Ciekawe jest przywiązywanie podobnego znaczenia (dużego lub bardzo dużego na poziomie nieco ponad 60%) z jednej strony wartościom wspólnotowym: **„patriotyzmowi/dobru Ojczyzny”** oraz **„wierze religijnej”** z drugiej zaś bardziej indywidualistycznym, czyli **„wykształceniu, dążeniu do wiedzy”** oraz **„wolności głoszenia własnych poglądów”**.

Podsumowanie

Wraz z wiekiem zmienia się percepcja najważniejszych wartości w życiu - **zdrowie i rodzina** są stabilnymi liderami co do ich znaczenia dla człowieka, natomiast wraz z coraz bardziej zaawansowanym wiekiem wśród trzech najważniejszych wartości przestaje pojawiać się **miłość** (wymieniana wśród trzech najważniejszych wartości u osób do 44 lat), którą u osób w średnim wieku wśród trzech najważniejszych wartości zastępuje **praca zawodowa** (w grupie wieku 45-54), a następnie **uczciwość** (w grupach wieku 55-74) i **wiara religijna** (u osób co najmniej 75-letnich).